

Универзитета у Београду
Фармацеутски факултет

CENTAR ZA RAZVOJ FARMACEUTSKE
I BIOHEMIJSKE PRAKSE

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАРМАЦЕУТСКИ ФАКУЛТЕТ

ДЕКАНУ: Проф. др Зорици Вујић
Програмском савету ЦЗРФИБП

Извештај о раду Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе за период јануар-децембар 2017. године

ПОСЛОВИ ИЗ ОБЛАСТИ ОБРАЗОВАЊА И ПРОФЕСИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

- развој критеријума за одабир ментора из праксе и израда базе података установа/организација наставних база (интегрисано са РеФЕЕХС пројектом, припремљен нацрт и спецификација захтева за израду е платформе за управљање ССП);
- организација и праћење **Пилот пројекат студентске стручне праксе (ССП) 2017-** групе студената 5-године у апотекама: БЕНУ, Фарманеа, Лили и Апотеци Београд, и др.

У пројекту је учествовало 56 студената. Пракса је реализована у периоду од 27. фебруара до 27. маја 2017. године, у трајању од 20 радних дана, према претходно договореном распореду. Три здравствене установе – апотеке су учествовале у пројекту (Бену, Фарманеа и Лили). 50 организационих јединица било је укључено у пројекат (Бену – 21, Фарманеа -5, Лили – 24). 50 ментора је ангажовано у пројекту (Лили – 23, Бену – 21 и Фарманеа – 5). Током праксе вођене су две врсте документа. Један је дневник где су бележене рефлексije ментора, а други је извештај где су студенти бележили своје утиске. Студенти који су учествовали у пројекту добили су по 2 ЕСПБ поена за ваннаставну активност, а такође били су ослобођени делом практичне наставе из предмета Основе фармацеутског менаџмента (уз попуњавање извештаја са одређеним темама за овај предмет). Координатор Пилот пројекта проф. др Љиљана Тасић, шири Извештај у Прилогу 1.

- разматрање и планирање студентске стручне праксе у болничким апотекама – интересовање студената је исказано за болничке апотеке унутар Србије, што није могуће адекватно координирати током лета, те је ова активност одложена за наредни период.
- Курс „Вештине управљања каријером“ (јануар-мај 2017) у сарадњи са Центром за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду –Извештај у Прилогу 2. и доступан на веб страници Центра БУ и нашег Центра. Кординација и промоција активног учешће студената у семинарима ЦЗРК БУ (октобар-новембар 2017). Координатор активности Проф др Љиљана Тасић, носилац Др Марко Крстић.
- подршка и координација активности БССФ -Студентске организације Фармацеутског факултета у Београд, за Трибину „Еутаназија-за и против“ (мај). Координатор проф. др Душанка Крајновић.
- Подршка, кординација и активно учешће у такмичењу студената за професионалне вештине и знања „Саветовање пацијената-Акутне и хроничне венске болести“, 5 новембар 2017 у организацији БПСА-а, Координатор и носиоц активности проф. др Душанка Крајновић.
- остали послови подршке и координације студентских активности-учешће и подршка у кампањама и акцијајама Студентске секције Јавно здравље (септембар-децембар 2017), кординатор асс Андријана Милошевић Георгиев. Учешће у студентској трибини „Синергија Здравственог система“ (11 децембар), проф Љиљана Тасић и проф Брансилава Миљковић; трибини „Да ли нам пацијенти верују? „ (10 децембар), Проф др Душанка Крајновић.

На иницијативу Тима медицинских биохемичара , у склопу студентског конгреса „Кад порастем бићу...Медицински биохемичар!“, покренуте су активности за Студентску стручну праксу (ССП) 2017. за студенте треће и четврте године интегрисаних академских студија, студијског програма Фармација – медицинска биохемија. Центар је подржао иницијативу и све активности од расписивања конкурса па до реализације и евалуације.Расписан је конкурс током јуна, а током јула и августа 2017. године ССП је спроведена у рајању од три недеље (понедељак-субота-до 5 сати). Број студената који је обухваћен овим пилот пројектом је 12. Здравствене установе које су биле укључене су: Дом здравља „Стари Град“ (два места), Дом здравља Палилула (два места), Дом здравља Раковица (два места), Дом здравља Панчево (једно место), Специјална болница "Свети Сава" (два места), Клинички центар Србије (три места). Након завршене праксе сваки студент је попунио Извештај студента који су затим обрађени и анализирани. Координатор и носилац ових активности је била Проф. др Виолета Допсај, у сарадњи са асистентом Андријана Милошевић Георгиев.

ПОВЕРЕНИ ПОСЛОВИ

- организација, координација, спровођење, извештавање и анализа извештаја о редовној спољној провери квалитета стручног рада фармацеутске здравствене делатности (апотеке на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравственог система). Одржана два састанака у Батуту (фебруар, мај) ради благовременог планирања ових активности, а које се уобичајено спроводе у октобру и новембру, што није погодно стручним надзорницима, те је основни план (узорак, и препоруке) сачињен у јуну .
- организација и координација спровођења испитивања задовољства корисника и запослених у свим апотекама на примарном нивоу здравствене заштите (у приватном и државном власништву) на територији Републике Србије; прикупљање, анализа и контрола података; обрада података и израда националног извештаја. Извештај достављен Батуту 15 фебруара 2017. и доступан на веб страници Батута.
- рад на унапређењу Правилника о показатељима квалитета и Методолошког упутства за примарни, секундарни и терцијарни ниво фармацеутске здравствене делатности и у области медицинске биохемије.

У марту је одржан састанак Програмског савета Центра на ком су предложене допуне за Правилник о показатељима квалитета ФЗД-болничке апотеке и показатеља за биохемијске лабораторије. Предлози су достављени Институту за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ 31 марта 2017.

- ревизија листе стручних надзорника са Фармацеутског факултета, у складу са претходно усвојеним критеријумима. На састанку Савета Центра у јануару је договорено да се ревизија листе ради једном у две године, осим годишње административне ревизије (одлазак у пензију, дуже боловање).
- подршка развоју капацитета Батута у областима управљања Рационалном употребом лекова (фармакоепидемиолошке и фармакоекономске евалуације). Консултативни састанци представника Батута и Центра (мај, јуни, септембар) на развоју кадровске базе специјалиста социјалне фармације – нацрт документа припремљен (децембар).
- стручни састанци у оквиру поверених послова. Проф Валентина Маринковић је именована за председника РГ за Акредитацију ЗУ-Апотеке, где су одржана два стручна састанка, на унапређењу ове области.

Редовна спољна провера квалитета стручног рада по узорку који је доставио Институт за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“, у 2017. години спроведена је 14.11.2017. године. Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет био је задужен за спољну проверу квалитета стручног рада у следећим здравственим установама:

– Апотеци „Вегафарма”, Ваљево, Ослободиоци Ваљева бб

– Апотеци „Оаза здравља”, Београд, Канарево брдо 42

– Апотеци „Зегин фарм”, Нови Сад, Фрушкогорска 12

– Апотеци „Бела ружа”, Сремска Митровица, Ратарска 17

Поред централе апотеке, стручни надзорници обишли су три огранка сваке апотеке који су се налазили на територији седишта апотеке. Тим стручних надзорника чинила су два члана из редова наставника Фармацеутског факултета у Београду и три члана – фармацеути из праксе. Коначни извештаји послати су Институту за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ 05. децембра 2017. године. Координатор ових активности била је проф. др Љиљана Тасић, носилац активности асистент Андријана Милошевић Георгиев.

Спровођење активности Испитивање задовољства запослених и корисника здравственом заштитом у здравственим установама – апотекама у 2017. години спроведено је 29.11.2017. (задовољство корисника) и 04.12.2017. (задовољство запослених). Датуми спровођења испитивања одређена су од стране надлежне установе Института за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“. Испитивање се спровело у ЗУ-апотекама у приватном и државном власништву, као и у апотекама при домовима здравља. Апотекарски сектор у 2017. години је био у великој "турбуленцији" (неке државне апотеке су престале са радом, оне које раде су затвориле поједине огранке/апотекарске јединице, приватни ланци апотека интезивно отварају нове и/или затварају поједине орг.јединице, а поједине апотеке у саставу Домова здравља су скроз угашене), па је Центар уложио велики напор како би прибавио валидне актуелне податке Апотека у Србији, те да их обавести, и искомунцира. Известан број апотека ово истраживање ради по први пут, понеке имају ограничене кадровске капацитете, те се очекује кашњење у достављању њихових података. Коначан извештај о испитивању задовољства запослених и корисника ФЗД –Апотеке у 2017. години доставиће се Институту за јавно здравље „Др Милан Јовановић Батут“ до краја јануара 2018. године. Координатор ових активности била је проф. др Љиљана Тасић, носилац активности асистент Андријана Милошевић Георгиев и доц др Ивана Тадић.

- Активности у оквиру Еразмус+ пројекта: "Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia (ReFEEHS)" (према плану за период јануар-децембар 2017. године)

- Координација и промоција активности EU COST Action ISI 1402 „Ageism - a multi-national, interdisciplinary perspective, и националне Кост мреже, одржана два састанка 17. јануара 2017. и 15. Септембра 2017 (на Филосфском факултету), и он лине (јануар-децембар). Састанци ЕУ КОСТ мреже где су учествовали проф Тасић и проф Маринковић су били (15-17. фебруар –Пољска; 14-17 јуни 2017, Хрватска; 5-7 октобар Букурешт, Румунија) обухватили су презентовање три саопштења, размене искустава са колегама из ЦЕЕ и припрема проспективне студије Употреба лекова код старих, те учешће у припреми публикација. У оквиру ових активности реализована је посета др Марсел Леппе (Хрватска) 3-8 маа; посета мр пх спец Ингрид Куммер, Градска љекарна Загреб (Хрватска) која је осим посете Центру, обухватила и посету Фармацеутској комори Србије и Апотеци Београд (4-6 септембра). Поднешена апликација за развојни програм-Употреба лекова код старих, Секретаријату за здравство Београд (14 октобар) без одговора до данас. Носилац активности је била Национални координатор мреже Проф Љиљана Тасић.

-Координација и промоција кативности EU COST CA 15222 *European Network for cost containment and improved quality of health care* Одржана два састанка ЕУ мреже (22-23. фебруар Словенија и 19-20 септембар, Грчка) и проширена домаћа мрежа новим члановима и укључени у проспективну студију (радни наслов "Иновативни развој здравственог ситета"). Кординатор и носилац активности проф др Валентина Маринковић.

- Апликација за пројекат "Worldwide, integrated focus on medicines' and novel psychoactive substances' (NPS) misuse; preventing health harms and updating professionals" Principal investigator: Prof. Fabrizio Schifano, University of Hertfordshire, где је ЦРФИБП партнер, је поднета у јануару, а марту је стигло обавештење да апликација није прихваћена, иако је добро оцењена од стране Националног здравственог института (Велс, Енглеска, Шкотска). Договорено је да се са овом или сличном пријавом пројекта покуша конкурисати код других фондова. Координатор активности- Проф Славица Ражић.

- Пројекти у сарадњи са Фармацеутском комором Србије, /и или СФДС;

- Преглед терапије у популацији старих-национална студија и учешће у ЦЕЕ студији- дизајн студије и протокол припремљен;

- Израда Националног водича за Хитну контарцепцији-радна група у формирању, основни документ за дискусију припремљени, координатор активности проф Сандра Везмар-Ковачевић, носилац активности Мр пх спец Тања Трифковић-није завршено.

- "Истраживање ставова фармацеута о улози и вољности за менторе праксе"; део интегрисан са пројектом РеФЕЕХС, урађен и валидиран упитник за истраживање,

координатори активности Проф Љиљана Тасић и Доц Марина Одаловић; публикован један рад (Архив за фармацију, 2017, вол 67 (3), пп 181-190.)

-остале послове и активности од значаја за развој фармацеутске праксе. Учешће у изради Нацрта Закона о апотекарској делатности, и јавној расправи; координатор активности Проф др Душанка Крајновић и проф др Љиљана Тасић.

Током октобра, новембра и децембра интензивно се радило на припреми 3. научног симпозијума “Здравствени исходи и социјална фармација”, Центрано–Источно Европски симпозијум. Симпозијум ће се одвијати на српском и енглеском језику, а датум одржавања је 23-24. март, 2018. године у Хотелу Парк (Његошева 2, Београд). Документација за акредитацију код Здравственог савета, спремљена и поднета. Председник научног одбора је проф. др Љиљана Тасић, а носилац активности доц. др Ивана Тадић и доц др Драгана Лакић.

Напомена: Координација активности са ФКС, по планираним развојним пројектима је била успорена те је потребно преиспитати планове за 2018 и модалитете за даљи рад.

ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

- Редовно ажурирање интернет странице Центра у оквиру сајта Факултета (јануар-децембар).
- Промоција Центра на националним конференцијама и међународним скуповима, као и код стручне и опште јавности (јануар-децембар).

Напомена: Центра је од 15 фебруара 2017. без стручног сарадника (Мр пх Јована Бркић је била ангажован са 50% радног времена до јула 2016, а потом је обављала волонтерски стручне послове Центра до 15. фебруара), те је рад Центра у реализацији планираних активности у овом периоду извештаја био отежан. Ипак великим ангажовањем чланова програмског Савета Центра, наставника и сарадника Катедре СФИФЗ, руководства Факултета и осталих поменутих у извештају, успели смо да реализујемо добар део планираних активности.

У Београду, 15.01.2018.

Проф. др Љиљана Тасић

Руководилац Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе